

Sesijas dokuments

A9-0159/2024

25.3.2024

ZIŅOJUMS

ar nenormatīvas rezolūcijas priekšlikumu par projektu Padomes lēmumam par to, lai Eiropas Savienības vārdā noslēgtu Partnerības nolīgumu starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu organizācijas dalībvalstīm, no otras puses (COM(2023)0791 – C9-0029/2024 – 2023/0464M(NLE))

Attīstības komiteja

Referents: *Tomas Tobé*

SATURA RĀDĪTĀJS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA NENORMATĪVAS REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS	3
PASKAIDROJUMS	14
PIELIKUMS. VIENĪBAS VAI PERSONAS, NO KURĀM REFERENTS IR SAŅĒMIS PIENESUMU	18
STARPTAUTISKĀS TIRDZniecības KOMITEJAS ATZINUMS	19
ĀRLIETU KOMITEJAS VĒSTULE	26
INFORMĀCIJA PAR PIEŅEMŠANU ATBILDĪGAJĀ KOMITEJĀ	30
ATBILDĪGĀS KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAUSTA	31

EIROPAS PARLAMENTA NENORMATĪVAS REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

**par projektu Padomes lēmumam par to, lai Eiropas Savienības vārdā noslēgtu Partnerības nolīgumu starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu organizācijas dalībvalstīm, no otras puses
(COM(2023)0791 – C9-0029/2024 – 2023/0464M(NLE))**

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā priekšlikumu Padomes lēmumam par to, lai noslēgtu partnerības nolīgumu starp Eiropas Savienību, no vienas puses, un Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu organizācijas dalībvalstīm, no otras puses, ko parakstīja Samoa 2023. gada 15. novembrī (Samoa nolīgums) (COM(2023)0791),
- ņemot vērā piekrišanas pieprasījumu, ko Padome iesniegusi saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 207. panta 4. punkta pirmo daļu un 218. panta 6. punkta otrās daļas a) apakšpunkta v) punktu,
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību 21. pantu,
- ņemot vērā LESD 208. pantu, kurā paredzēts, ka „politikā, kas var iespaidot jaunattīstības valstis, Savienība ievēro mērķus, kas noteikti sadarbībai attīstības jomā”,
- ņemot vērā Džordžtaunas nolīgumu, kas pārskatīts ar 2019. gada 7. decembra Lēmumu Nr. 1/CX/19,
- ņemot vērā kopīgo redzējumu 2030. gadam, kas pieņemts Eiropas Savienības un Āfrikas Savienības 6. samītā 2022. gada februārī,
- ņemot vērā Komisijas un Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos 2021. gada 16. septembra kopīgo paziņojumu “ES stratēģija sadarbībai Indijas un Klusā okeāna reģionā” (JOIN(2021)0024),
- ņemot vērā ES un Latīņamerikas un Karību jūras reģiona valstu kopienas () 2023. gada jūlija samita rezultātus,
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam un ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM),
- ņemot vērā trešās Starptautiskās konferences par attīstības finansēšanu Adisabebas rīcības programmu, ko pieņēma 2015. gada jūlijā,
- ņemot vērā nolīgumu, ko 2015. gada 12. decembrī pieņēma Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām (UNFCCC) Pušu 21. konferencē (COP21) Parīzē (“Parīzes nolīgums”),

- ņemot vērā Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju, Eiropas Parlamenta un Eiropas Komisijas 2017. gada 7. jūnija kopīgo paziņojumu “Jaunais Eiropas Konsenss par attīstību — mūsu pasaule, mūsu cieņa, mūsu nākotne”¹,
- ņemot vērā Starptautisko konferenci par iedzīvotājiem un attīstību (), kas notika 1994. gadā Kairā, un tās rīcības programmu, kā arī tās pārskatīšanas konferenču secinājumus un 2019. gada Nairobi samitu (+25), kurā tika atzīmēta Kairas konferences 25. gadskārta,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/947 (2021. gada 9. jūnijs), ar ko izveido Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu “Eiropa pasaulē”, groza un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 466/2014/ES un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/1601 un Padomes Regulu (EK, *Euratom*) Nr. 480/2009²,
- ņemot vērā Komisijas un Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos 2021. gada 1. decembra kopīgo paziņojumu “” (JOIN(2021)0030),
- ņemot vērā Komisijas un Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos 2022. gada 4. oktobra kopīgo paziņojumu “Jaunatnes rīcības plāns (YAP) ES ārējā darbībā 2022.–2027. gadam — jēgpilnas jauniešu līdzdalības un iespēju veicināšana ES ārējā darbībā ilgtspējīgai attīstībai, vienlīdzībai un mieram” (JOIN(2022)0053),
- ņemot vērā Komisijas 2022. gada 30. novembra paziņojumu “ES Globālās veselības stratēģija. Labāka veselība visiem mainīgā pasaulē” (COM(2022)0675),
- ņemot vērā 2023. gada globālo ilgtspējīgas attīstības ziņojumu,
- ņemot vērā Komisijas un Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos 2020. gada 25. novembra kopīgo paziņojumu “ES Dzimumu līdztiesības rīcības plāns () III — vērienīga programma dzimumu līdztiesībai un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanai sievietēm ES ārējā darbībā” (JOIN(2020)0017) un kopīgo vidusposma ziņojumu par tā īstenošanu, kas publicēts 2023. gada 20. novembrī (JOIN(2023)0036),
- ņemot vērā Padomes 2022. gada 20. maija secinājumus "ES atjaunotā partnerība ar vismazāk attīstītajām valstīm",
- ņemot vērā ĀKK un ES koordinācijas komitejas paziņojumu, kas pieņemts 2023. gada 9. novembrī,
- ņemot vērā Parlamenta 2016. gada 4. oktobra rezolūciju par ĀKK un ES turpmākajām attiecībām pēc 2020. gada³, 2018. gada 14. jūnija rezolūciju par gaidāmajām sarunām par jauno partnerības nolīgumu starp Eiropas Savienību un Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu grupu⁴ un 2019. gada 28. novembra rezolūciju par

¹ [OV C 210, 30.6.2017., 1. lpp.](#)

² [OV L 209, 14.6.2021., 1. lpp.](#)

³ [OV C 215, 19.6.2018., 2. lpp.](#)

⁴ [OV C 28, 27.1.2020., 101. lpp.](#)

notiekošajām sarunām par jauno partnerības nolīgumu starp Eiropas Savienību un Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu grupas valstīm⁵,

- ņemot vērā Parlamenta 2020. gada 25. novembra rezolūciju par attīstības efektivitātes un palīdzības lietderības uzlabošanu⁶, 2023. gada 15. jūnija rezolūciju par ilgtspējīgas attīstības mērķu īstenošanu un sasniegšanu⁷ un 2023. gada 12. decembra rezolūciju par Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumenta „Eiropa pasaulē” īstenošanu⁸,
 - ņemot vērā rezolūciju par ĀKK un ES partnerības stratēģisko nozīmi un dimensiju, ko 2019. gada 20. martā Bukarestē (Rumānija) pieņēma ĀKK un ES Apvienotā parlamentārā asambleja,
 - ņemot vērā Reglamenta 105. panta 2. punktu,
 - ņemot vērā Starptautiskās tirdzniecības komitejas atzinumu,
 - ņemot vērā Ārlietu komitejas vēstuli,
 - ņemot vērā Attīstības komitejas ziņojumu (A9-0159/2024),
- A. tā kā vairāk nekā divarpus gadi ir pagājuši kopš brīža, kad 2021. gada aprīlī tika parafēts un 2023. gada novembrī Samoa parakstīts jaunais partnerības nolīgums starp ES un Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu organizācijas (OACPS) dalībvalstīm;
- B. tā kā aizvien biežākas tādas krīzes kā, piemēram, Covid-19 pandēmijas globālās sekas, klimata pārmaiņu ietekme un Krievijas agresijas karš pret Ukrainu, kas saasināja pārtikas krīzes visā pasaulē, liecina par nepieciešamību veidot spēcīgākas alianses un efektīvākas partnerības starp līdzvērtīgiem partneriem, kas sniedz taustāmus rezultātus, lai labāk risinātu jaunās vajadzības un globālās problēmas, atbalstot agrinās brīdināšanas sistēmas ātrai apmaiņas ar informāciju un agrīniem pasākumiem dzīvību glābšanai;
- C. tā kā ilgstošā partnerība starp ES un ĀKK valstīm ir ļoti svarīga, ņemot vērā tajā iesaistīto valstu skaitu un to, ka tai varētu būt lielāka loma daudzpusējā sistēmā, kas pašlaik ir pakļauta lielam spiedienam; tā kā šis partnerības nolīgums apvieno vairāk nekā pusi ANO dalībvalstu;
- D. tā kā ES un ĀKK valstīm ir jāīsteno spēcīgāka partnerība, lai gūtu savstarpēji izdevīgus rezultātus kopīgu un transversālu interešu ziņā un nolūkā sadarboties kopīgas atbildības, solidaritātes, savstarpības, abpusējas cieņas un pārskatatbildības garā;
- E. tā kā stratēģijas mērķis ir palielināt ES ģeopolitisko ietekmi globālajā arēnā un sniegt partnervalstīm vērtības balstītu risinājumu saskaņā ar ANO Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam un tās IAM;

⁵ [OV C 232, 16.6.2021., 64. lpp.](#)

⁶ [OV C 425, 20.10.2021., 73. lpp.](#)

⁷ OV C, C/2024/493, 23.1.2024., ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/493/oj?locale=lv>.

⁸ Pieņemtie teksti, P9_TA(2023)0458.

- F. tā kā LESD 208. pantā ir noteikts, ka ES ir jāņem vērā attīstības sadarbības mērķi visās iekšpolitikas un ārpolitikas jomās, kas varētu ietekmēt jaunattīstības valstis,

Mērķi, principi un sadarbības noteikumi

1. ļoti atzinīgi vērtē ilgi gaidīto Samoa nolīguma parakstīšanu un tajā noteiktos visaptverošos mērķus attiecībā uz ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu (IAM) sasniegšanu un Parīzes nolīguma ievērošanu; atgādina, ka ir svarīgi apvienot spēkus ar ĀKK valstīm un kopīgi nodibināt un izveidot abpusēji izdevīgas partnerības sešās prioritārajās jomās — cilvēktiesības, demokrātija un pārvaldība, miers un drošība, humānā un sociālā attīstība, iekļaujoša, ilgtspējīga ekonomikas izaugsme un attīstība, vides ilgtspēja un klimata pārmaiņas, kā arī migrācija un mobilitāte; aicina visas puses parakstīt un ratificēt šo nolīgumu; atgādina, ka valstis, kas nolīgumu neparakstīs, nepiedalīsies attiecīgajās politiskajās un lēmumu pieņemšanas struktūrās un ka turklāt tiks būtiski samazinātas Eiropas Investīciju bankas iespējas īstenot *Global Gateway* projektus šajās valstīs;
2. uzsver, ka jaunajā nolīgumā ir paredzēta pastiprināta, modernizēta un vērīenīgāka sadarbības sistēma; turklāt atkārtoti norāda uz svarīgajām politiskajām, ekonomiskajām un kultūras saitēm, kas iepriekšējo desmitgažu laikā ir izveidotas starp ES un ĀKK valstīm;
3. aicina ātri un visaptveroši īstenot nolīgumu, jo ir steidzami jāstiprina daudzpusējā sadarbība, ņemot vērā pieaugošo ģeopolitisko nestabilitāti, konkurenci un nepieredzētos globālos izaicinājumus, piemēram, konfliktu skaita pieaugumu, sociālās nevienlīdzības pieaugumu valstīs un starp tām, nepieciešamību risināt klimata pārmaiņu un bioloģiskās daudzveidības zuduma problēmu, cīņu pret badu un nabadzības izskausšanu; norāda uz Samoa nolīguma ģeopolitisko vērtību un tā mērķiem, starp kuriem ir tādi mērķi kā nabadzības mazināšana, ilgtspējīga attīstība un demokrātijas un cilvēktiesību ievērošanas veicināšana; uzsver OACPS un ES 2023. gada 30. novembra kopīgo paziņojumu COP 28, kas ir skaidrs piemērs sadarbībai kopīgo interešu un prioritāšu jomā daudzpusējos forumos; aicina puses stiprināt sadarbību daudzpusējās organizācijās, pilnībā atbalstīt ANO Cilvēktiesību padomes darbu un censties īstenot kopīgas iniciatīvas; mudina dalībvalstis ministru līmenī regulāri sadarboties ar OACPS; atkārtoti pauž bažas par to, ka ES zaudē ietekmi un pamanāmību uz to alternatīvu fona, ko piedāvā Ķīna un Krievija; uzsver, ka ir svarīgi, lai ES stiprinātu savu uzticama sabiedrotā statusu attīstības sadarbībā un pierādītu, ka starptautiska, uz noteikumiem balstītā sistēma spēj risināt pašreizējās un turpmākās problēmas; šajā ziņā uzsver jaunā nolīguma nozīmi;
4. stingri atbalsta partnerības nolīguma pamatdaļā noteiktos principus, jo īpaši to, ka Pusēm jātiecas sasniegt nolīguma mērķus kopīgas atbildības, solidaritātes, savstarpējības, abpusējas cieņas un pārskatatbildības garā; uzskata, ka tas pilnībā atbilst ES mērķim radīt vienlīdzīgas partnerības, kas sniedz rezultātus abām pusēm kopējo un savstarpēji saistīto interešu jomās un saskan ar pušu kopīgajām vērtībām;
5. atzinīgi vērtē to, ka partnerības pamatā ir vairāki starptautiski nolīgumi un tajā par vispārēju pamata satvaru ir noteikta ANO Ilgtspējīgas attīstības programma 2030. gadam un Parīzes nolīgums par klimata pārmaiņām;

6. atkārtoti uzsver, cik svarīga ir parlamentārā dimensija, parlamentārā asambleja — forums pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem un daudzveidības apkopotājiem no četriem kontinentiem — un politiskais dialogs, kas ir neatņemama partnerības sastāvdaļa; uzskata, ka ir svarīgi, lai politiskais dialogs attīstītos apstākļos, kuros valstis cita citu pilnībā respektē un ir līdztiesīgas, un aicina efektīvāk, sistemātiskāk un proaktīvāk izmantot politisko dialogu, lai nepieļautu politiskās krīzes; atzinīgi vērtē to, ka parlamentārā diplomātija ir atzīta par partnerības pīlāru un to pastiprina trīs reģionālo parlamentāro asambleju izveide, kas ļaus padziļināti diskutēt par reģionā aktuāliem kopīgiem jautājumiem;
7. prasa efektīvi izmantot noteikumus, ar ko reaģēt uz nolīguma būtisko elementu pārkāpumiem; atgādina, ka ES ir jāīsteno principiālāka pieeja partnervalstīm, kas attiecībā uz galvenajām vērtībām un principiem ir uzņēmušas pretēju kursu;
8. atzinīgi vērtē to, ka nolīgumā ir iekļauts īpašs politikas saskaņotībai veltīts pants, jo tā ir vajadzīga, lai uzlabotu nolīgumā ietvertu attīstības pasākumu efektivitāti; stingri mudina puses atkārtoti apstiprināt savu apņemšanos strādāt pie tā, lai izskaustu nabadzību saskaņā, kā to paredz LESD 208. pants;
9. prasa veidot saskaņotību un sinerģiju starp Samoa nolīguma reģionālajiem protokoliem un citiem politikas satvariem, kas reglamentē ES attiecības ar Āfriku, Karību jūras reģionu un Klusā okeāna reģionu; šajā sakarā atzinīgi vērtē to, ka reģionālais protokols Āfrikai konsekventi atsaucas uz Āfrikas Savienību (ĀS); turklāt uzskata, ka gan kontinentālā ES un ĀS pieeja, gan ES un OACPS sistēma viena otru papildina un pastiprina; aicina rīkot ciešas apspriešanās, ņemot vērā to, ka Komisija ir paziņojusi par savu nodomu 2024. gada pirmajā ceturksnī pārskatīt ES partnerību ar Āfriku;
10. prasa stiprināt Karību jūras reģiona valstu un ES partnerību, pamatojoties uz ES un CELAC 2023. gada jūlija samita deklarāciju; pauž bažas par vardarbības, organizētās noziedzības un narkotiku tirdzniecības pieaugumu Karību jūras reģionā; aicina šajā nolīgumā ievērojami pastiprināt abu reģionu sadarbību cīņā pret šiem apdraudējumiem;
11. uzsver Klusā okeāna reģiona nozīmi reģionālās ģeostratēģiskās konkurences apstākļos; uzsver, ka miera, stabilitātes un kuģošanas brīvības saglabāšana Klusā okeāna reģionā joprojām ir ārkārtīgi svarīga ES un tās dalībvalstu interesēm; uzsver, ka ir jāapvieno resursi, lai efektīvi palielinātu ES politisko ietekmi un apliecinātu, ka ES ir uzticama un stratēģiska partnere Klusā okeāna reģionā; aicina veidot stratēģiskas koalīcijas ar Klusā okeāna valstīm vairāku globālo jautājumu risināšanai, jo īpaši attiecībā uz klimata pārmaiņām, okeānu pārvaldību, mieru un drošību; mudina dalībvalstis ministru līmenī ik gadu sadarboties ar Klusā okeāna salu valstīm;
12. aicina ES un tās dalībvalstis vērsties pie tālākajiem reģioniem un aizjūras zemēm un teritorijām (AZT), lai stiprinātu attiecības un īstenotu sadarbības projektus ar OACPS dalībvalstīm; aicina veicināt tālāko reģionu un AZT iesaistīšanos reģionālās sadarbības procesos un dialoga mehānismos, kas paredzēti Samoa nolīgumā;

Stratēģiskās prioritātes

13. uzskata, ka, neraugoties uz mainīgo ģeopolitisko kontekstu, sešas kopīgās stratēģiskās prioritātes, kas noteiktas nolīguma vispārīgajā daļā, joprojām ir ļoti svarīgas; uzsver, ka ir būtiski risināt šīs problēmas un izmantot iespējas, ievērojot kopēju pieeju;
14. atzinīgi vērtē apņemšanos aizsargāt, veicināt un īstenot cilvēktiesības, pamatbrīvības un demokrātijas principus un stiprināt tiesiskumu un labu pārvaldību, jo īpaši ņemot vērā demokrātijas un labas pārvaldības samazināšanās tendenci pasaulē un pastāvīgos draudus cilvēktiesībām visā pasaulē; tāpēc atgādina, ka, lai efektīvāk nepieļautu demokrātijas lejupslīdi un reaģētu uz to, ES ārējās darbības, ko īsteno demokrātijas atbalstam, ir jāpielāgo jaunajai ģeopolitiskajai realitātei, kuru raksturo konkurējoši pārvaldības modeļi; turklāt atzinīgi vērtē apņemšanos veicināt vispārējo cilvēktiesību ievērošanu bez jebkāda veida diskriminācijas; tomēr pauž nožēlu, ka nolīgumā nav skaidri norādīts, ka diskriminācija varētu būt balstīta uz seksuālo orientāciju vai dzimtisko identitāti; mudina puses izvairīties no jebkādas diskriminācijas seksuālās orientācijas dēļ un izbeigt kriminālatbildības noteikšanu LGBTI un viņu sodīšanu, tostarp ar nāvessodu;
15. uzstāj, ka lielāka uzmanība jāpievērš nolīguma humānās un sociālās attīstības aspektiem, tostarp jāuzlabo piekļuve kvalitatīvai izglītībai un arodmācībām, lai ĀKK valstis varētu atraisīt savu jauniešu cilvēkkapitāla potenciālu un veicināt cilvēces attīstību, ekonomikas izaugsmi un nodarbinātību savās valstīs; turklāt uzsver, ka ir jāuzlabo resursi humānās palīdzības sniegšanai un jānodrošina efektīvi kanāli tās piegādei;
16. uzsver, ka ES globālās veselības stratēģijas īstenošana ĀKK valstīs, jo īpaši attiecībā uz tehnoloģiju un prasmju nodošanu, lai veicinātu vakcīnu ražošanu ĀKK valstīs, būtu jāpielāgo vietējām vajadzībām, pilnībā iesaistot vietējās un reģionālās pārvaldes iestādes, vietējos speciālistus un ekspertus un tādā veidā nodrošinātu efektīvu sadarbību, kuras mērķis ir uzlabot veselības aprūpes un veselības aprūpes pakalpojumu kvalitāti ĀKK valstīs;
17. uzsver, ka īpaša uzmanība būtu jāpievērš noteikumiem par pārtikas nodrošinājumu un labāku uzturu, ņemot vērā pārtikas trūkuma, nepietiekama uztura un bada pieaugumu pasaulē, kas jo īpaši palielinājies Krievijas agresijas kara pret Ukrainu ietekmē; atkārtoti norāda, ka ES atbalstam šajā jomā būtu jāatbilst tās politikas saskaņotībai attiecībā uz attīstības saistībām un jāveicina ilgtspējīgu lauksaimniecības pārtikas sistēmu veidošana, īpaši koncentrējoties uz mazajiem lauksaimniekiem, jo daudzās ĀKK valstīs, ņemot vērā triju reģionu īpatnības, viņiem ir izšķiroša nozīme nodrošināšanā ar pārtiku;
18. atzinīgi vērtē to, ka ir iekļauts īpašs pants par jaunatni, un atgādina, ka būtu apņēmīgi jāveicina jauniešu aktīva līdzdalība rīcībpolitikās, kas skar tieši viņus; šajā sakarā uzsver, ka ir svarīgi izmantot jaunatnes rīcības plāna sniegtās iespējas ārējā darbībā, lai veicinātu jēgpilnu jauniešu līdzdalību un iespēju nodrošināšanu ES ārējās darbības politikā; uzsver, ka bērni ir visvairāk pakļauti vardarbības, ekspluatācijas, ļaunprātīgas izmantošanas un pamešanas novārtā riskam; mudina puses pastiprināt centienus un sadarbību, kuras mērķis ir aizsargāt bērnu pamattiesības un labklājību un nodrošināt izglītības un tiesu iestāžu pieejamību;

19. atzinīgi vērtē to, ka dzimumu līdztiesība un sieviešu ekonomisko iespēju nodrošināšana ir atzīti par galvenajiem ilgtspējīgas attīstības virzītājspēkiem, un uzsver, ka tie ir jāintegrē visā Samoa nolīguma īstenošanas procesā; turklāt atzinīgi vērtē to, ka Puses vienojas pieņemt un stiprināt izpildāmus tiesību aktus, tiesisko regulējumu un stabili politiku, programmas un mehānismus, lai nodrošinātu meiteņu un sieviešu vienlīdzīgu piekļuvi visām dzīves jomām, vienlīdzīgu kontroli pār tām, vienlīdzīgas iespējas tajās un pilnīgu un vienlīdzīgu līdzdalību. atbalsta saistības attiecībā uz seksuālo un reproduktīvo veselību un tiesībām (SRHR), kas izriet no Pekinas deklarācijas un rīcības platformas un ICPD rīcības programmas un šo instrumentu pārskatīšanas konferences rezultātiem un ir saskaņā ar 5. IAM; atkārtoti uzsver, ka ir svarīgi saglabāt un stiprināt dzimumsensitīvas attīstības sadarbības programmas, lai izpildītu nolīgumā noteiktās saistības, jo īpaši lai apkarotu visu veidu seksuālu un ar dzimumu saistītu vardarbību, piemēram, sieviešu dzimumorgānu kropļošanu; prasa ES iestādēm paātrināt Dzimumu līdztiesības rīcības plāna III īstenošanu ĀKK valstīs;
20. aicina Komisiju nodrošināt, ka nolīgums ir pamats pušu ekonomisko attiecību stiprināšanai abpusēji izdevīgā veidā, palielinot gan ES, gan OACPS uzņēmumu pasaules tirgus daļu un stiprinot vietējo uzņēmēju un mazo un vidējo uzņēmumu lomu; uzsver, ka ES un OACPS savstarpējās attiecības būtu jābalsta uz kopīgām vērtībām un ka ekonomiskās attiecības ir jāattīsta uz partnerības pamata; atbalsta mērķi mobilizēt ieguldījumus, atbalstīt tirdzniecību un veicināt privātā sektora attīstību, lai panāktu ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi un radītu pienācīgas kvalitātes darbvietas visiem; šajā sakarā uzsver, ka būs jāizveido cieša saikne starp nolīgumu un iniciatīvu “*Global Gateway*”, iesaistot vietējo pilsonisko sabiedrību un privātā sektora dalībniekus, jo īpaši izmantojot Pilsoniskās sabiedrības un vietējo iestāžu dialoga platformu “*Global Gateway*” satvarā un Uzņēmējdarbības padomdevēju grupu, gan stratēģijas “*Global Gateway*” projektu atlases, gan īstenošanas posmos ĀKK valstīs; uzsver ES iniciatīvas “*Global Gateway*” potenciālu; pieņem zināšanai ES un Latīņamerikas/Karību jūras reģiona investīciju programmu “*Global Gateway*” un ES un Āfrikas “*Global Gateway*” investīciju paketi; uzsver, ka ĀKK valstīs ir vajadzīgas apjomīgas investīcijas gan materiālajā, gan nemateriālajā infrastruktūrā, sākot ar digitālajiem, transporta un enerģētikas tīkliem un beidzot ar veselības, izglītības un pārtikas sistēmām, un ka šīs investīcijas būtu jāsaista ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem; uzskata, ka iniciatīvu “*Global Gateway*” var uzskatīt par atbildi šiem izaicinājumiem, jo tās mērķis ir nodrošināt partnervalstīm dzīvotspējīgu un pievilcīgu alternatīvu, kas sniedz ilgstošus ieguvumus vietējām kopienām;
21. uzskata, ka Samoa nolīgums var pozitīvi veicināt brīvu, taisnīgu un atvērtu tirdzniecību, lai panāktu ilgtspējīgu izaugsmi un attīstību; uzsver, ka nolīguma noteikumi par tirdzniecību un ieguldījumiem ir jāpielāgo tā, lai tie būtu izdevīgi visām pusēm un lai partnerība būtu vienlīdzīga un visām pusēm izdevīga; uzsver, ka Samoa nolīgums nemainīs tirdzniecības režīmu starp ES un OACPS valstīm, kuru partnerattiecības arī turpmāk balstīsies uz atsevišķiem tirdzniecības nolīgumiem un instrumentiem, jo īpaši reģionālajiem ekonomisko partnerattiecību nolīgumiem (EPN) un vispārējo preferenču sistēmu (VPS); aicina Komisiju nodrošināt, ka visi tās tirdzniecības instrumenti, kas paredzēti OACPS valstīm, piemēram, EPN, VPS un tirdzniecības atbalsts, ir savstarpēji pastiprinoši un atbilst politikas attīstībai saskaņotības principam un attīstības sadarbības mērķiem — izskaust nabadzību un sekmēt IAM sasniegšanu; uzsver, ka nolīgumā ir iekļauta nodaļa par sadarbību tirdzniecības jomā, kurā atkārtoti apstiprināta apņemšanās

- īstenot un stiprināt EPN un ar kuru nosaka kopīgas prioritātes un noteikumi; uzsver, ka ES un Āfrikas valstu EPN galvenokārt vajadzētu veicināt ilgtermiņa ilgtspējīgu attīstību, nabadzības mazināšanu un reģionālās integrācijas veicināšanu; atzīst atšķirīgos viedokļus par EPN un aicina Komisiju pievērst tiem uzmanību, veidojot uzticēšanos un savstarpēju izpratni par EPN sniegtajiem ieguvumiem un radītajām bažām; atkārtoti prasa veikt padziļinātu analīzi par EPN ietekmi uz vietējo ekonomiku, reģionālo integrāciju, ekonomikas diversifikāciju un to atbilstību ilgtspējīgas attīstības mērķiem un principam par politikas saskaņotību attīstībai;
22. norāda uz to, ka viens no nolīguma vispārējiem mērķiem ir atbalstīt ĀKK valstu integrāciju pasaules ekonomikā; uzstāj, ka ar tirdzniecību saistītajiem jaunā partnerības nolīguma noteikumiem ir jāpalīdz stimulēt un palielināt ilgtspējīgas investīcijas, kas sniedz labumu vietējiem iedzīvotājiem, rada darbvietas, veicina privātā sektora, jo īpaši MVU, attīstību un uzlabo iekļaujošu ekonomisko un ilgtspējīgu tirdzniecības sadarbību; atzinīgi vērtē visā līgumā ietvertās atsauces uz sociālajiem, vides un darba standartiem, korporatīvo sociālo atbildību, atbildīgu uzņēmējdarbību un tiesību reglamentēt ievērošanu; uzskata, ka būtu jāizveido pozitīva saikne starp tirdzniecību, nabadzības izskaušanu, cīņu pret nevienlīdzību un atbalstu ilgtspējīgai attīstībai; uzsver, ka ilgtspējas noteikumi būtu jābalsta uz mērķiem un saistībām, par kurām abas Puses ir vienojušās; atzīst, ka nolīguma Pusēm var būt atšķirīgas ilgtspējas interpretācijas, un apzinās Pušu attiecīgos attīstības līmeņus un politikas prioritātes; aicina Komisiju atbalstīt politisko, finansiālo, tehnisko un politisko palīdzību, kas saskaņā ar novērtētajām vajadzībām sniegta OACPS valstīm, tostarp tās Āfrikas partneriem, lai sekmīgi īstenotu Āfrikas Kontinentālās brīvās tirdzniecības zonu nolūkā veicināt Āfrikas iekšējo tirdzniecību;
23. atkārtoti aicina Komisiju īstenot tādus pasākumus kā aizliegums importēt produktus, kas saistīti ar smagiem cilvēktiesību pārkāpumiem, piemēram, piespiedu darbu vai bērnu darba ļaunākajām formām; uzsver, ka ES tirdzniecības nolīgumu tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības nodaļās ir svarīgi iekļaut mērķi apkarot piespiedu darbu un bērnu darbu;
24. atgādina par Parlamenta apņemšanos īstenot Eiropas zaļo kursu un atzinīgi vērtē tirdzniecības iniciatīvas, kas palīdz sasniegt tā mērķus, tostarp, bet ne tikai, oglekļa ievērošanas mehānismu un tiesību akta priekšlikumu par obligātu pienācīgu pārbaudi; uzstāj, ka Komisijai ir rūpīgi jāuzrauga šo iniciatīvu ietekme uz ES un OACPS tirdzniecību un jāiesniedz papildu pasākumi, lai mazinātu jebkādas īstermiņa traucējumus; pauž pārlicību, ka ilgtermiņā šīs likumdošanas iniciatīvas nodrošinās noturīgākas un ilgtspējīgākas globālās vērtības ķēdes, kas dos labumu iedzīvotājiem un uzņēmumiem ES un OACPS;
25. atzinīgi vērtē apņemšanos sadarboties, lai stiprinātu energoapgādes drošību un palielinātu piekļuvi enerģijai ĀKK valstīs saskaņā ar ANO Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam un IAM, jo īpaši paātrinot progresu attiecībā uz 7. IAM un Parīzes nolīgumu, ievērojot visu, tostarp pirmiedzīvotāju, tiesības, kā noteikts ANO Deklarācijā par pirmiedzīvotāju tautu tiesībām, un vietējo kopienu tiesības; uzsver, ka nolīgumam ir pilnībā jāveicina jaunattīstības valstu elektrifikācija, lai nodrošinātu iedzīvotāju pamatvajadzību apmierināšanu un ražošanas darbību veidošanos; jo īpaši uzsver nepieciešamību atbalstīt Āfrikas partnervalstis, izmantojot kontinenta lielo

neizmantoto atjaunojamās enerģijas potenciālu, kam ir iespēja veicināt ekonomikas izaugsmi, darbvietu radīšanu un sociālo attīstību; atzinīgi vērtē to, ka Āfrikas reģionālajā protokolā ir iekļauts īpašs pants par enerģiju; turklāt norāda, ka enerģētikas nozare ir noteikta par vienu no iniciatīvas “*Global Gateway*” investīciju prioritātēm, kas būtu jāsaskaņo ar IAM mērķiem;

26. uzsver, ka ir steidzami jārisina globālas vides problēmas un jākoncentrējas uz Parīzes nolīguma par klimata pārmaiņām efektīvu īstenošanu, jo īpaši stiprinot sadarbību attiecībā uz noturību pret dabas katastrofām un pielāgošanos klimata pārmaiņām un veicot iemaksas Zaudējumu un kaitējuma fondā; uzsver secinājumus, kas ir izklāstīti IPCC 2022. gada ziņojumā, proti, ka globālā sasilšana pakāpeniski pasliktinās augsnes veselību un ekosistēmu pakalpojumus, apdraudot pārtikas ražošanas produktivitāti daudzos reģionos gan uz sauszemes, gan arī okeānos; atzinīgi vērtē to, ka Samoa nolīgumā atšķirībā no Kotonū nolīguma ir ietverti daudz detalizētāki noteikumi par vides ilgtspēju un klimata pārmaiņām; norāda, ka noteikumi par vides ilgtspēju, okeāniem, jūrām un jūras resursiem, kā arī klimata pārmaiņām un dabas katastrofām ir ietverti gan vispārīgajā daļā, gan trijos reģionālajos protokolos; aicina ES un OACPS dalībvalstis atbalstīt sadarbības projektus, kas izstrādāti kopīgu problēmu risināšanai; jo īpaši uzsver projektu “Lielais zaļais mūris” Āfrikā un iniciatīvu “Zilā zona”, kas ir globāls tīkls sadarbībai aizsargājamās jūras teritorijās un okeānu pārvaldībā;
27. atzinīgi vērtē to, ka abas Puses ir atzinušas okeāna būtisko nozīmi dzīvībai uz zemes, ilgtspējīgai attīstībai un nodrošinātībai ar pārtiku, un to apņemšanos veicināt zilo ekonomiku un sistēmisku, integrētu un vērienīgu starptautisko okeānu pārvaldību, jo īpaši saistībā ar notiekošajām globālajām sarunām; uzstāj, ka ir svarīgi pastiprināt sadarbību starp ES un OACPS valstīm saistībā ar galvenajām pieaugošajām problēmām, kas saistītas ieguves darbībām jūras dzīlēs, jūras piesārņojumu (mikroplastmasa, jūrā nogremdētas militārās munīcijas radītais piesārņojums u. c.), nelegālu zveju, pāreju uz ilgtspējīgāku zivsaimniecības resursu pārvaldību un jūras transporta dekarbonizāciju;
28. atzinīgi vērtē Pušu apņemšanos uzlabot sadarbību migrācijas un mobilitātes jomā, tostarp novērst neatbilstīgas migrācijas un piespiedu pārvietošanas pamatcēloņus, piemēram, konfliktu, nestabilitātes un klimata pārmaiņu sekas, kā arī veicināt likumīgu migrācijas ceļu izveidi, pilnībā ievērojot starptautiskās tiesības un saskaņā ar Pušu attiecīgajām kompetencēm, kā arī ievērojot Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumenta “Eiropa pasaule” mērķus;
29. atzinīgi vērtē to, ka ar jauno nolīgumu tiks pastiprināta sadarbība tādās jomās kā miers un drošība, jo tas nepārprotami ir abu Pušu interesēs; norāda, ka nolīgumam ir potenciāls sadarbības īstenošanai jaunās jomās, sākot ar pirātismu vai terorisma finansēšanu un beidzot ar kibernetizāciju; prasa īstenot integrētu pieeju konfliktiem un krīzēm, sasaistot humānās palīdzības, attīstības, miera un drošības centienus visos posmos; uzstāj, ka ir svarīgi pareizi īstenot humanitārās, attīstības un miera nedalāmības pieeju visās krīzes skartajās un nestabilajās ĀKK valstīs; šajā saistībā atgādina, ka ir jānosaka nepārprotamas politiskās ievirzes, lai novērstu plaisu starp atsevišķām politikas jomām, vienlaikus nodrošinot, ka skaidri tiek ievērots humānās palīdzības juridiskais raksturs un principi; atgādina, ka ilgtspējīga attīstība nav iespējama bez miera un drošības, savukārt bez iekļaujošas attīstības nav iespējams ilgtspējīgs miers un drošība; pauž bažas par to, ka Sāhelā pastiprinās ārvalstu rīcībspēku, tostarp privātu

militāro grupējumu un/vai valstu finansētu militāru grupējumu, piemēram, Vāgnera grupas klātbūtne un ietekme un palielinās nestabilitāte, kas apdraud attiecīgo valstu drošību un stabilitāti un kam ir dziļas reģionālas un starptautiskas sekas;

Sadarbības un īstenošanas līdzekļi

30. atzinīgi vērtē Eiropas Attīstības fonda (EAF) iekļaušanu Savienības budžeta īstenošanā kopš 2021. gada, ko jau izsenis prasīja Eiropas Parlaments; uzskata, ka tas ļaus uzlabot demokrātisko kontroli un uzlabot ES attīstības finansējuma pārskatatbildību un pamanāmību;
31. uzsver, cik būtiski ir nodrošināt attīstības efektivitāti un rezultātus; uzskata, ka nolīguma īstenošanai ir nepieciešama būtiska un ilgtspējīga finanšu resursu mobilizācija; tādēļ atzinīgi vērtē to, ka tiek atzīts, ka sadarbības līdzekļi ir jādažādo, lai aptvertu daudzas rīcībpolitikas un instrumentus no visiem pieejamajiem avotiem un aktoriem, ievērojot trīskāršās saiknes principu; atzīst privātā sektora svarīgo lomu attīstības finansējuma radīšanā;
32. atgādina, ka iekšzemes resursu mobilizēšana ar nodokļu palīdzību ir viens no vissvarīgākajiem ieņēmumu avotiem nolūkā finansēt ilgtspējīgu attīstību; mudina ES un OACPS demonstrēt stingru politisko gribu un apņēmību apkarot nelikumīgas finanšu plūsmas, izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un korupciju; uzsver, ka ir svarīgi atbalstīt ĀKK partnervalstu centienus izveidot stabilas iekšzemes resursu mobilizācijas sistēmas, lai nodrošinātu lielāku iekšējo finansējumu attīstībai un atraisītu ĀKK valstu ekonomiskās attīstības potenciālu; atzīst, ka korupcija publisko finanšu pārvaldībā ir šķērslis iekšzemes resursu mobilizācijai; tādēļ atbalsta Padomes 2023. gada 4. maija secinājumus par korupciju kā šķērslī attīstībai;
33. atzinīgi vērtē Samoa nolīguma pušu apņemšanos risināt parāda problēmu un strādāt pie parāda atmaksājamības, jo tas ir pamats IAM sasniegšanai;

Ieinteresēto personu iesaistīšana, parlamentārā dimensija un multilaterālisms

34. uzsver, cik būtiska ir parlamentārā diplomātija politiskā dialoga stiprināšanā starp ES un dalībvalstīm;
35. prasa nodrošināt demokrātisko pārskatatbildību visos nolīguma līmeņos;
36. atzīst ieguldījumu, ko un ES Apvienotā parlamentārā asambleja (APA) ir devusi un turpinās dot arī turpmāk; atgādina, ka APA nodrošina platformu, kurā dalībnieki var apmainīties ar informāciju par rīcībpolitikām un jautājumiem, kas vienlīdz svarīgi ir gan ES, gan OACPS;
37. atzinīgi vērtē triju reģionālo asambleju izveidi, kas vēl vairāk stiprinās parlamentāro dimensiju un ļaus rīkot padziļinātas parlamentārās debates par reģionālākiem jautājumiem;
38. atzinīgi vērtē apņemšanos veicināt daudzu ieinteresēto personu pieeju, kas ļautu aktīvi iesaistīties plašam aktoru lokam, tostarp parlamentiem, vietējām iestādēm, vietējai

pilsoniskajai sabiedrībai, sievietēm, jauniešiem un privātajam sektoram; prasa šo apņemšanos drīzumā īstenot praksē, un līdz ar to būs jāizveido atklāts un pārredzams strukturētu konsultāciju mehānisms, kas nodrošinātu ieinteresēto personu efektīvu līdzdalību;

39. tomēr pauž bažas, ka Puses, ņemot vērā sarūkošo pilsoniskās sabiedrības telpu, ir apņēmušās pilsoniskās sabiedrības efektīvu līdzdalību palielināt tikai “attiecīgā gadījumā”, kas varētu ierobežot tās efektīvu līdzdalību; atgādina, ka ir jāatzīst un jāveicina pilsoniskās sabiedrības organizāciju daudzveidīgās lomas un ieguldījums, un aicina ES palielināt ES un ĀKK valstu pilsoniskās sabiedrības dalībnieku līdzdalību nolīguma īstenošanā;
40. atzinīgi vērtē jaunajā nolīgumā iekļautos noteikumus par globālām aliansēm un starptautisku sadarbību, apņemšanos ievērot uz noteikumiem balstītu starptautisko kārtību un veicināt starptautisko dialogu, kā arī meklēt daudzpusējus risinājumus, lai globāla rīcība kļūtu intensīvāka, sekmējot mieru un attīstību un veicinot virzību 17. IAM sasniegšanā attiecībā uz partnerību mērķiem; aicina ES un OACPS dalībvalstis atbalstīt Parīzes Tautas pakta un planētas ceļvedi, jo īpaši cīņai pret nabadzību un attiecībā uz pielāgošanos klimata pārmaiņām;
41. aicina Komisiju un Eiropas Ārējās darbības dienestu stiprināt stratēģisko komunikāciju par ES darbībām partnerības satvarā;
 - o
 - o
 - o
42. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētājas vietniekam / Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos, Eiropas Investīciju bankai un Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu organizācijas Ministru padomei.

PASKAIDROJUMS

Referents ļoti atzinīgi vērtē to, ka 2023. gada 15. novembrī tika parakstīts Partnerattiecību nolīgums starp Eiropas Savienību un Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu organizācijas (*OACPS*) dalībvalstīm, jo tas rada stiprinātu un modernizētu satvaru sadarbībai ar ĀKK valstīm. Vētrainajos ģeopolitiskās multipolaritātes un nestabilitātes laikos ES ir jāveido vēl ciešākas saites ar ĀKK valstīm, stiprinot partnerattiecības, lai veicinātu multilaterālismu. Tāpēc referents pauž dziļu nožēlu, ka jaunā partnerattiecību nolīguma parakstīšana vairākkārt tika aizkavēta, kas ietekmēja ES kā uzticama partnera reputāciju.

Modernizētais nolīgums var stiprināt politisko partnerību starp ES un ĀKK valstīm, aptverot tādus būtiskus jautājumus kā ilgtspējīga ekonomiskā izaugsme un attīstība, klimata pārmaiņas, dzimumu līdztiesība un sieviešu un meiteņu iespēju nostiprināšana, nodrošinātība ar pārtiku un veselība, migrācija, cilvēktiesības, demokrātija un pārvaldība, kā arī miers un drošība. Referents uzsver, cik būtiski ir risināt šīs problēmas un izmantot iespējas, ievērojot kopēju pieeju. Referents atzinīgi vērtē to, ka jaunā partnerība rada elastīgu sistēmu, kura ietver vispārīgo daļu, kas ir kopīga visām valstīm, un īpaši pielāgotus reģionālos protokolus attiecīgi Āfrikai, Karību jūras reģionam un Klusā okeāna reģionam, ņemot vērā reģionu īpatnības.

Turklāt referents atbalsta to, ka jaunās partnerības pamatā ir vairāki starptautiski nolīgumi un ka ANO Ilgtspējīgas attīstības programma 2030. gadam un Parīzes nolīgums par klimata pārmaiņām ir visaptveroši pamatprincipi. Tas ir ļoti svarīgi, jo īpaši ņemot vērā, ka ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanas progress ir lēnāks nekā būtu vēlams, jo īpaši vismazāk attīstītajās valstīs, no kurām daudzas ir ĀKK valstis.

Referents stingri atbalsta vispārīgajā daļā noteiktos principus, jo īpaši to, ka Pusēm jātiecas sasniegt nolīguma mērķus kopīgas atbildības, solidaritātes, savstarpības, abpusējas cieņas un pārskatatbildības garā. Tas pilnībā atbilst ES mērķim radīt vienlīdzīgas partnerības, kas sniedz savstarpēji izdevīgus rezultātus attiecībā uz kopīgām un savstarpēji saistītām interesēm un saskan ar kopīgām vērtībām.

Turklāt referents atbalsta integrēto pieeju sadarbībai, kas ietver politiskos, ekonomiskos, sociālos, vides un kultūras elementus; dzimumu līdztiesības perspektīvas sistemātisku veicināšanu un daudzpusējas ieinteresēto personu pieejas veicināšanu, kas ļauj partnerības dialogā un sadarbības procesos iesaistīt plašu dalībnieku loku, tostarp parlamentus, vietējās iestādes, pilsonisko sabiedrību un privāto sektoru. Tomēr referents pauž bažas par formulējuma “attiecīgā gadījumā” vairākkārtēju izmantošanu atsevišķās nolīguma daļās, kurās ir atsauce uz ieinteresēto personu ieguldījumu. Šāds formulējums varētu novest pie šauras interpretācijas attiecībā uz to, kad būtu lietderīgi iesaistīt pilsonisko sabiedrību, privātā sektora partnerus un vietējās iestādes. Referents uzsver, ka daudzpusējā ieinteresēto personu pieeja ir jāpārvērš praksē, proti, ieinteresētajām personām ir jābūt laikus informētām un jāspēj sniegt ieguldījumu plašā dialoga procesā.

Stratēģiskās prioritātes

Referents uzskata, ka sešas stratēģiskās kopīgās prioritātes, kas noteiktas nolīgumā (un kas

pārsniedz attīstības sadaļas darbības jomu), ir ārkārtīgi svarīgas, neraugoties uz dramatiskajām izmaiņām ģeopolitiskajā kontekstā. Referents uzsver, ka Samoa nolīgums piedāvā plašākas dialoga iespējas, lai kopīgi risinātu Krievijas agresijas kara pret Ukrainu tūlītējās un ilgtermiņa sekas, kas ļoti skārušas vairākas ĀKK valstis.

Attiecībā uz cilvēktiesībām, demokrātiju un pārvaldību referents atzinīgi vērtē to, ka Samoa nolīgums vēlreiz apstiprina Pušu apņēmību aizsargāt, veicināt un īstenot cilvēktiesības, pamatbrīvības un demokrātijas principus, kā arī stiprināt tiesiskumu un labu pārvaldību. Tas ir vēl jo svarīgāk, ņemot vērā demokrātijas un pārvaldības ierobežošanas tendenci pasaulē un pastāvīgos apdraudējumus cilvēktiesībām visā pasaulē. Referents atzinīgi vērtē apņemšanos veicināt vispārējas cilvēktiesības bez jebkāda veida diskriminācijas, taču pauž nožēlu, ka nolīgumā nav skaidri minēts, ka diskriminācijas pamatā varētu būt seksuālā orientācija un dzimtes identitāte.

Attiecībā uz mieru un drošību referents pauž gandarījumu, ka saskaņā ar jauno nolīgumu sadarbība tiks paplašināta, jo tā nepārprotami ir abpusēji svarīga joma. Referents uzsver, cik būtiski ir pareizi īstenot humanitārās, attīstības un miera nedalāmības pieeju visās krīzes skartajās un nestabilajās valstīs. Šajā saistībā referents vēlas atgādināt, ka ir jānosaka nepārprotamas politiskās ievirzes, lai novērstu plaisu starp atsevišķām politikas jomām, vienlaikus nodrošinot, ka skaidri tiek ievērots humānās palīdzības juridiskais raksturs un principi. Bez tam referents vēlreiz atgādina, ka ilgtspējīga attīstība nav iespējama bez miera un drošības un ka bez iekļaujošas attīstības nav iespējams ilgtspējīgs miers un drošība.

Attiecībā uz humāno un sociālo attīstību referents stingri atbalsta nolīgumā atkārtoti apstiprināto principu, ka dzimumu līdztiesība un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšana sievietēm un meitenēm ir būtiska prasība, lai panāktu iekļaujošu un ilgtspējīgu attīstību. Jo īpaši referents ir gandarīts, ka Puses vienojas pieņemt un stiprināt izpildāmus tiesību aktus, tiesisko regulējumu un stabilu politiku, programmas un mehānismus, lai nodrošinātu meiteņu un sieviešu vienlīdzīgu piekļuvi visām dzīves jomām, vienlīdzīgas iespējas tajās, vienlīdzīgu kontroli pār tām un pilnīgu un vienlīdzīgu līdzdalību. Turklāt referents atbalsta saistības attiecībā uz seksuālo un reproduktīvo veselību un tiesībām. Būtu stingri jāveicina jauniešu aktīva līdzdalība sabiedrībā, tostarp viņus ietekmējošo rīcībpolitiku izstrādē, īstenošanā un turpmākajā pārraudzībā. Attiecībā uz nodrošinātību ar pārtiku referents aicina pievērst īpašu uzmanību attiecīgajiem nolīguma noteikumiem, ņemot vērā pārtikas nodrošinājuma pasliktināšanos pasaulē, ko izraisa pārtikas un lauksaimniecības resursu izmaksu pieaugums, Krievijas agresijas karš pret Ukrainu un ārkārtēji laikapstākļi. Referents vēlas, lai ES programmās prioritārā kārtā galvenā uzmanība tiktu pievērsta noturīgu un ilgtspējīgu lauksaimniecības un pārtikas sistēmu veidošanai un mazajiem lauksaimniekiem, jo daudzās ĀKK valstīs viņiem ir izšķirīga loma pārtikas nodrošināšanā. Attiecībā uz veselību referents uzsver, ka būtu jācēnšas atbalstīt ĀKK valstis ilgtspējīgu veselības aizsardzības sistēmu veidošanā un izturētspējas stiprināšanā, kas ir ļoti svarīgi, lai palīdzētu partnervalstīm stāties pretī nākotnes pandēmijām. Covid-19 pandēmija parādīja, ka daudzpusēja sadarbība ir būtiska, lai pārvarētu globālās veselības problēmas, tāpēc referents ir gandarīts, ka Puses sadarbosies, lai risinātu sabiedrības veselības ārkārtas situācijas un stiprinātu starptautisko sadarbību nolūkā mazināt globālo sabiedrības veselības ārkārtas situāciju ietekmi.

Attiecībā uz iekļaujošu ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi un attīstību referents atzinīgi vērtē to, ka nolīgumā ir atzīts, cik svarīgi ir stiprināt Pušu ekonomiskās attiecības to savstarpējās interesēs un savstarpēja labuma gūšanai saskaņā ar IAM. Nolīgumā ir atzīta privātā sektora

attīstības nozīme ekonomikas pārveidošanā un darbvietu radīšanā, Pusēm apņēmoties veicināt publiskā un privātā sektora dialogu un īpašu uzmanību pievēršot mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu izaugsmei un uzlabotai konkurētspējai. Turklāt nolīgumā ir noteikts, ka Pusēm ir jāatbalsta jaunatnes un sieviešu uzņēmējdarbības attīstības rīcībpolitikas saistībā ar viņu ekonomisko iespēju palielināšanu un iekļaujošas attīstības veicināšanu. Referents stingri atbalsta attiecīgās sadaļas, jo sadarbība šajās jomās būs izšķirīga, lai veicinātu ekonomisko izaugsmi, darbvietu radīšanu un konkurētspēju ĀKK valstīs, kas ir būtisks elements nabadzības mazināšanā un labklājības radīšanā.

Attiecībā uz vides ilgtspēju un klimata pārmaiņām referents atzinīgi vērtē to, ka šajā jautājumā Samoa nolīgumā atšķirībā no Kotonū nolīguma ir ietverti daudz detalizētāki noteikumi. Noteikumi par vides ilgtspēju, okeāniem, jūrām un jūras resursiem, kā arī klimata pārmaiņām un dabas katastrofām ir ietverti gan vispārīgajā daļā, gan trijos reģionālajos protokolos. Referents to atbalsta, kā arī to, ka Puses apņemas īstenot Parīzes nolīgumu un sekot līdzīgai virzībai uz saviem nacionāli noteiktajiem devumiem, vienlaikus ņemot vērā to kopīgos, taču diferencētos pienākumus un attiecīgās spējas atkarībā no valstu atšķirīgajiem apstākļiem. Referents piekrīt, ka patiešām ir svarīgi koncentrēties uz Parīzes nolīguma efektīvu īstenošanu un gūt būtisku progresu.

Referents uzsver, ka ir jāstiprina sadarbība starp Eiropu un ĀKK valstīm migrācijas jomā, uzsverot, ka ir jānovērš galvenie neatbilstīgas migrācijas un piespiedu pārvietošanas cēloņi, piemēram, politiskā nestabilitāte, nabadzība, drošības trūkums, ekonomisko iespēju trūkums, pārtikas nekaitīguma problēma, vardarbība un klimata pārmaiņu nelabvēlīgā ietekme. Vienlaikus referents uzsver, ka ir jāatvieglo likumīgi migrācijas ceļi, kā minēts nolīgumā.

Sadarbības līdzekļi

Attiecībā uz sadarbības līdzekļiem un nolīguma īstenošanu referents uzsver, cik būtiski ir nodrošināt attīstības efektivitāti un rezultātus, un atzinīgi vērtē nolīgumu, atzīstot, ka sadarbības līdzekļi būtu jādažādo, ietverot plaša spektra rīcībpolitikas un instrumentus, izmantojot visus pieejamos avotus un iesaistot visus dalībniekus.

Kopš 2021. gada ĀKK valstu finansējums tiek nodrošināts ar *NDICI* – “Eiropa pasaulē” regulu. Referents aicina Komisiju izmantot starpposma pārskatīšanas iespēju, lai analizētu saskaņotību starp regulu un Samoa nolīguma stratēģiskajām prioritātēm. Nolīguma īstenošana būtu jāpapildina ar pienācīga līmeņa finansējumu, lai ES varētu izpildīt savas saistības. Turklāt ir jānodrošina cieša saikne starp nolīgumu un iniciatīvu *Global Gateway*, kas tika uzsākta pēc sarunu noslēgšanas.

Multilaterālisms un parlamentārā diplomātija

Papildus iepriekš minētajām sadarbības jomām referents atzinīgi vērtē jaunajā nolīgumā iekļautos noteikumus par globālām aliansēm un starptautisku sadarbību un to, ka abas Puses uzsvērušas apņemšanos ievērot uz noteikumiem balstītu starptautisko kārtību un veicināt starptautisko dialogu, kā arī meklēt daudzpusējus risinājumus, lai globālā rīcība kļūtu intensīvāka. Samoa nolīgums var palīdzēt un tam būtu jāpalīdz veidot globālas alianses visās nolīguma darbības jomās. Referents arī uzsver parlamentārās diplomātijas nozīmi politiskā dialoga stiprināšanā starp ES un *OACPS*. Referents uzskata, ka ir ārkārtīgi svarīgi nodrošināt demokrātisku pārskatatbildību visos nolīguma līmeņos. Gadu gaitā *OACPS* un ES APA ir radījusi satvaru plaša mēroga parlamentārajām debatēm, kas ļauj veidot konsekventu

parlamentāro dialogu starp Eiropas Parlamenta un ĀKK valstu parlamentu deputātiem. APA ir multilaterālisma uzvaras pierādījums, un sagaidāms, ka tā nodos ilggadīgu pieredzi Samoa nolīguma darbībai.

**PIELIKUMS. VIENĪBAS VAI PERSONAS,
NO KURĀM REFERENTS IR SAŅĒMIS PIENESUMU**

Saskaņā ar Reglamenta I pielikuma 8. pantu referents apliecina, ka, gatavojot ziņojumu, pirms tā pieņemšanas komitejā viņš ir saņēmis pienesumu no šādām vienībām vai personām:

Vienība un/vai persona
Professor Robert Dussey, Togo's Minister of Foreign Affairs, African Integration and Togolese Abroad, the OACPS' Chief Negotiator and Chair of the Ministerial Central Negotiating Group
European Commission
EEAS
European Investment Bank
European Economic and Social Committee
CONCORD Europe
DSW
UNICEF
ECDPM

Par šī saraksta sagatavošanu ir atbildīgs vienīgi referents.

28.11.2023

STARPTAUTISKĀS TIRDZNICĪBAS KOMITEJAS ATZINUMS

Attīstības komitejai

kas ietver nenormatīvas rezolūcijas priekšlikumu par partnerības nolīguma noslēgšanu starp Eiropas Savienību, no vienas puses, un Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu organizācijas (*OACPS*) dalībvalstīm, no otras puses (2023/0464M(NLE))

Atzinuma sagatavotāja: *Samira Rafaela*

IEROSINĀJUMI

Starptautiskās tirdzniecības komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Attīstības komiteju rezolūcijas priekšlikumā, ko tā pieņems, iekļaut šādus ierosinājumus:

1. atzinīgi vērtē to, ka ir pabeigtas sarunas par jauno Partnerības nolīgumu starp Eiropas Savienību un Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu organizācijas dalībvalstīm (*OACPS*) un tajā noteiktos vispārējos mērķus attiecībā uz ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu (*IAM*) sasniegšanu un Parīzes nolīguma ievērošanu; uzskata, ka Parlamentam būtu jādod sava piekrišana, pirms Padome pieņem lēmumu par nolīguma, kas sekos Kotonū nolīgumam, provizorisku piemērošanu; uzsver svarīgās politiskās, ekonomiskās un kultūras attiecības starp ES un *OACPS*; uzsver, ka ES veicina *OACPS* valstu ilgtspējīgu ekonomikas attīstību un to pozīcijas uzlabošanu globālajā tirdzniecības sistēmā; uzsver, ka nolīgums, kas sekos Kotonū nolīgumam, nemainīs tirdzniecības režīmu starp ES un *OACPS* valstīm, kuru partnerattiecības arī turpmāk balstīsies uz atsevišķiem tirdzniecības nolīgumiem un instrumentiem, jo īpaši reģionālajiem ekonomisko partnerattiecību nolīgumiem (*EPN*) un vispārējo preferenču sistēmu (*VPS*); aicina Komisiju nodrošināt, ka visi tās tirdzniecības instrumenti, kas paredzēti *OACPS* valstīm, piemēram, *EPN*, *VPS* un tirdzniecības atbalsts, ir savstarpēji pastiprinoši un saskaņoti ar principu politikas saskaņotība attīstībai;
2. atzinīgi vērtē nolīguma, kas sekos Kotonū nolīgumam, vispārējo mērķi atbalstīt *OACPS* valstu integrāciju pasaules ekonomikā; uzsver, ka nolīgumā ir iekļauta sadaļa par sadarbību tirdzniecības jomā, kurā atkārtoti apstiprināta apņemšanās īstenot un stiprināt *EPN* un ir neizsmeļoši noteiktas kopīgas prioritātes un noteikumi par tirdzniecību un ilgtspējīgu attīstību, tirdzniecības atvieglošanu, pakalpojumu tirdzniecību, multilaterālisma veicināšanu un beztarifu barjeru likvidēšanu; īpaši atzinīgi vērtē visā līgumā ietvertās atsauces uz sociālajiem, vides un darba standartiem, korporatīvo sociālo atbildību, atbildīgu uzņēmējdarbību un tiesību reglamentēt ievērošanu;
3. uzsver, ka ES un Āfrikas valstu *EPN* galvenokārt vajadzētu veicināt ilgtermiņa ilgtspējīgu attīstību, nabadzības mazināšanu un reģionālās integrācijas veicināšanu;

atzīst atšķirīgos viedokļus par EPN un aicina Komisiju pievērst tiem uzmanību, veidojot uzticēšanos un savstarpēju izpratni par EPN sniegtajiem ieguvumiem un radītājām bažām; pievērš uzmanību iespējamai pozitīvai un negatīvai ietekmei, ko jaunais partnerattiecību nolīgums starp *OACPS* locekļiem varētu atstāt uz Āfrikas iekšējo tirdzniecību; uzstāj, ka ciešā sadarbībā ar mūsu Āfrikas partneriem būtu jārisina un jānovērš jebkura negatīvā ietekme uz Āfrikas iekšējo tirdzniecību; aicina Komisiju atbalstīt politisko, finansiālo, tehnisko un politisko palīdzību, kas saskaņā ar novērtētajām vajadzībām sniegta *OACPS* valstīm, proti, tās Āfrikas partneriem, lai sekmīgi īstenotu Āfrikas Kontinentālās brīvās tirdzniecības zonu nolūkā veicināt Āfrikas iekšējo tirdzniecību; uzskata, ka visi tirdzniecības nolīgumi ar *OACPS* valstīm ir jāpapildina ar spēju veidošanu un tehnisko palīdzību, lai efektīvi atbalstītu to īstenošanu; atkārtoti prasa pirms sarunām par jauniem EPN veikt padziļinātu analīzi par EPN ietekmi uz vietējo ekonomiku, reģionālo integrāciju, ekonomikas dažādošanu un ilgtspējīgas attīstības mērķiem;

4. aicina Komisiju nodrošināt, ka EPN starp ES un Āfrikas valstīm dod labumu Āfrikas iekšējai tirdzniecībai un Āfrikas iedzīvotājiem;
5. atkārtoti aicina Komisiju īstenot tādus pasākumus kā aizliegums importēt produktus, kas saistīti ar smagiem cilvēktiesību pārkāpumiem, piemēram, piespiedu darbu vai bērnu darba ļaunākajām formām; uzsver, ka ES tirdzniecības nolīgumu tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības nodaļās ir svarīgi iekļaut mērķi apkarot piespiedu darbu un bērnu darbu;
6. uzskata, ka nolīguma noteikumi par tirdzniecību un ieguldījumiem ir jāpielāgo tā, lai tie būtu izdevīgi visām pusēm taisnīgas partnerības nodrošināšanai; uzsver, ka ir jāpanāk pareizais ES un *OACPS* valstu ieguvumu līdzsvars atbilstoši pušu tiesībām un pienākumiem saskaņā ar nolīgumu, kas sekos Kotonū nolīgumam; aicina Komisiju garantēt, ka gan ES, gan *OACPS* valstis, pilsoņi un nozares gūst labumu no tirdzniecības attiecībām; aicina Komisiju veicināt ilgtspējīgu un iekļaujošu attīstību un izaugsmi; aicina Komisiju nodrošināt, ka nolīgums ir pamats pušu ekonomisko attiecību stiprināšanai abpusēji izdevīgā veidā, palielinot gan ES, gan *OACPS* uzņēmumu pasaules tirgus daļu un stiprinot vietējo uzņēmēju un mazo un vidējo uzņēmumu lomu; uzsver, ka tam būtu jāņem vērā to attiecīgais attīstības līmenis, jāļauj tām aizsargāt savas jaunās nozares, atbalstīt mazapjoma lauksaimniecību un ievērot ES un starptautiskos ilgtspējas standartus attiecībā uz savu lauksaimniecības produktu eksportu; aicina Komisiju EPN pārskatīšanas procesā efektīvi risināt un konkrēti garantēt *OACPS* ražotāju piekļuvi ES tirgum; aicina Komisiju veicināt ilgtspējīgas investīcijas, lai veicinātu digitālo un zaļo infrastruktūru *OACPS* valstīs saskaņā ar Glāzgovas Klimata paktā pausto apņemšanos, vienlaikus nodrošinot dabas resursu un izejvielu atbildīgu pārvaldību;
7. aicina Komisiju atbalstīt visas darbības, kas saistītas ar zinātnes, tehnoloģijas, pētniecības, inovācijas un digitālās pārveides attīstību, kura sniedz būtisku ieguldījumu ilgtspējīgas attīstības paātrināšanā, un atbalstīt *OACPS* valstu apņēmīgos centienus šajā procesā; uzstāj, ka, īstenojot ar tirdzniecību saistītos noteikumus jaunajā *OACPS* un ES Partnerības nolīgumā, nevienu nedrīkst atstāt novārtā, jāveicina un jāpalielina stratēģiskie ieguldījumi, jārada darbvietas, jāstiprina privātā sektora loma un jāuzlabo sadarbība ekonomikas un tirdzniecības jomā;

8. atgādina, ka ir svarīgi atbalstīt sīksaimniecību īpašniekus un vietējo un reģionālo produktu un tirgu attīstību, izvairoties veicināt tikai uz eksportu orientētu lauksaimniecības modeli un stiprinot aprites ekonomikas struktūras un reģionālo tirdzniecību un komerciālo sadarbību, kas varētu palīdzēt novērst turpmāku atmežošanu un zemes sagrābšanas procesus;
9. atzinīgi vērtē pušu apņemšanos attiecībā uz nolīguma 83. pantu: “veic pasākumus, lai cīnītos pret nodokļu apiešanu, izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un citiem kaitējošiem nodokļu pasākumiem”; aicina ES atbalstīt *OACPS* valstis cīņā pret nelikumīgām kapitāla plūsmām un izvairīšanās no nodokļu maksāšanas, ko īstenojuši ES uzņēmumi un starptautiskie uzņēmumi, lai garantētu nodokļu nomaksu, ja tiek radīta peļņa un reāla ekonomiskā vērtība nolūkā apturēt nodokļu bāzes samazināšanu un peļņas novirzīšanu;
10. aicina ES pārskatīt eksporta nodokļu ierobežojumus, Pasaules Tirdzniecības organizācijas “plus noteikumus” un noteikumus par intelektuālā īpašuma tiesību tirdzniecības aspektiem pašreizējos EPN un turpmākajos tirdzniecības un sadarbības nolīgumos ar *OACPS* valstīm;
11. uzsver, ka ilgtspējas noteikumi būtu jābalsta uz mērķiem un saistībām, par kurām abas puses ir vienojušās; atzīst, ka nolīguma pusēm var būt atšķirīgas ilgtspējas interpretācijas, un apzinās pušu attiecīgos attīstības līmeņus un politikas prioritātes; aicina veikt novērtējumu par atšķirībām nolīguma, kas sekos Kotonū nolīgumam, interpretācijā un piemērošanā, kas varētu uzlabot visu pušu izpratni par kopējiem ilgtspējas mērķiem un varētu atbalstīt ANO brīvas iepriekšējas un apzinātas piekrišanas principu; aicina visos pašlaik apspriestajos un turpmākajos EPN sistemātiski iekļaut izpildāmas tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības sadaļas;
12. atgādina par Parlamenta apņemšanos īstenot Eiropas zaļo kursu un atzinīgi vērtē tirdzniecības iniciatīvas, kas palīdz sasniegt tā mērķus, tostarp, bet ne tikai, oglekļa ievērošanas mehānismu un tiesību akta priekšlikumu par obligātu pienācīgu pārbaudi; uzstāj, ka Komisijai ir rūpīgi jāuzrauga šo iniciatīvu ietekme uz ES un *OACPS* tirdzniecību un jāiesniedz papildu pasākumi, lai mazinātu jebkādas īstermiņa traucējumus; ir pārliecināts, ka ilgtermiņā šīs likumdošanas iniciatīvas nodrošinās noturīgākas un ilgtspējīgākas globālās vērtības ķēdes, kas dos labumu iedzīvotājiem un uzņēmumiem ES un *OACPS*;
13. aicina Āfrikas un Eiropas iestādes cīnīties pret nelikumīgām finanšu parādībām, kapitāla aizplūšanu, nodokļu apiešanas shēmām un valsts ienākumu zudumu tarifu samazinājuma dēļ, kura vērtība ir līdzvērtīga 12 oficiālās attīstības palīdzības (OAP) gada apjomam;
14. uzsver provizorisko vienošanos attiecībā uz dialogu starp ES un *OACPS* valstīm par jautājumiem, kas saistīti ar pamattiesībām un citiem būtiskiem elementiem; atzīst ekonomisko partnerattiecību nolīgumu spēcīgo cilvēktiesību aspektu; atgādina par nolīguma, kas sekos Kotonū nolīgumam, juridisko statusu, tostarp 101. panta 8. punktā paredzētajām apturēšanas klauzulām cilvēktiesību klauzulu pārkāpumu gadījumā; uzsver politiskā dialoga un konsultāciju procedūru nozīmi, lai nodrošinātu šo klauzulu efektivitāti, un aicina Komisiju garantēt, ka apturēšanas klauzulas tiks pareizi

piemērotas, ja tiek pārkāpti tādi būtiski nolīguma elementi kā noteikumi attiecībā uz cilvēktiesībām, demokrātiskajiem principiem un tiesiskumu; uzsver, ka noteikumu apturēšana nedrīkstētu kaitēt iedzīvotājiem, bet tā būtu jāvērs pret tiem, kuri ir atbildīgi par šo būtisko elementu pārkāpumiem; uzsver dialoga un strukturētas un efektīvas sadarbības ar pilsonisko sabiedrību nozīmi nolīguma īstenošanā, tostarp tirdzniecības jautājumos, jo tas nodrošinās pārredzamību, pārskatatbildību, labu pārvaldību un demokrātisku pārvaldību un veicinās būtisku elementu īstenošanu; atzinīgi vērtē konsultāciju mehānisma iekļaušanu kā pozitīvu un īpašu nolīguma iezīmi; turklāt atzinīgi vērtē nolīguma spēcīgo parlamentāro dimensiju un aņņemas uzraudzīt tā īstenošanu;

15. stingri uzsver svarīgo saikni starp tirdzniecību, nabadzības izskaušanu, cīņu pret nevienlīdzību un atbalstu ilgtspējīgai attīstībai ar nosacījumu, ka tiek izveidotas atbilstīgas iestādes; aicina Komisiju ziņot Parlamentam par to, kā ar tirdzniecību un ieguldījumiem saistītie nolīguma aspekti veicina IAM sasniegšanu; stingri uzsver, ka EPN pārskatīšanas procesā ir svarīgi ņemt vērā IAM; uzsver sieviešu un jauniešu lomu *OACPS* valstu ekonomikā un sabiedrībā; atzīst, ka ar nolīguma tirdzniecības un ieguldījumu noteikumiem tiek veikti atbilstoši pasākumi, lai nodrošinātu pienācīgas darbvietas visiem un nodrošinātu lielākas sociālekonomiskas iespējas marginalizētām grupām; aicina Komisiju palielināt un garantēt šo grupu līdzdalību ES un *OACPS* tirdzniecības un ieguldījumu attiecībās. uzsver, ka ir jāintegrē sieviešu un meiteņu iespēju nodrošināšana, un mudina puses ciešā sadarbībā ar ieinteresētajām personām veikt pasākumus, lai panāktu dzimumu līdztiesību, jo īpaši Āfrikas iekšējā tirdzniecībā, un kā daļu no ES un *OACPS* tirdzniecības un ieguldījumu attiecībām; aicina Komisiju atjaunināt 2009. gada paziņojumu par taisnīgu un ētisku tirdzniecību;
16. ņemot vērā pilsoniskās sabiedrības telpas samazināšanos, pauž bažas par to, ka puses ir aņņēmušās palielināt pilsoniskās sabiedrības efektīvu līdzdalību tikai „attiecīgā gadījumā”; aicina ES veicināt institucionālo un operatīvo struktūru un mehānismu izveidi, lai nodrošinātu sistemātisku pilsoniskās sabiedrības līdzdalību, izmantojot pārredzamu un atklātu dialogu un apspriešanās procesu ar pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem no ES un *OACPS* valstīm;
17. uzsver, ka ES un *OACPS* savstarpējās attiecības būtu jābalsta uz kopīgām vērtībām un ka ekonomiskās attiecības ir jāattīsta uz partnerības pamata; uzsver, ka mūsu kopīgais mērķis ir nodrošināt stabilitāti un labklājību, kas garantēs ilgtspējīgu ekonomisko un sociālo izaugsmi;
18. uzskata, ka nolīgums, kas sekos Kotonū nolīgumam, var veicināt ES un *OACPS* valstu tirdzniecības un ieguldījumu politikas mērķu sasniegšanu, un iesaka Parlamentam dot piekrišanu.

**ANNEX: VIENĪBAS VAI PERSONAS,
NO KURĀM ATZINUMA SAGATAVOTĀJA IR SAŅĒMUSI PIENESUMU**

Atzinuma sagatavotāja, gatavojot atzinumu, pirms tā pieņemšanas komitejā, ir saņēmusi pienesumu no šādām vienībām vai personām:

Vienība un/vai persona
Dr. James Nyomakwa-Obimpeh (PhD)
Professor Robert Dussey, Togo's Minister of Foreign Affairs, African Integration and Togolese Abroad, the OACPS' Chief Negotiator and Chair of the Ministerial Central Negotiating Group
CONCORD Europe

Par šī saraksta sagatavošanu ir atbildīga vienīgi atzinuma sagatavotāja.

**INFORMĀCIJA PAR PIENEMŠANU
ATZINUMU SNIEDZOŠAJĀ KOMITEJĀ**

Pieņemšanas datums	28.11.2023
Galīgais balsojums	+: 30 -: 4 0: 0
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Barry Andrews, Anna-Michelle Asimakopoulou, Tiziana Beghin, Geert Bourgeois, Saskia Bricmont, Daniel Caspary, Paolo De Castro, Markéta Gregorová, Heidi Hautala, Danuta Maria Hübner, Karin Karlsbro, Martine Kemp, Miapetra Kumpula-Natri, Bernd Lange, Margarida Marques, Gabriel Mato, Sara Matthieu, Emmanuel Maurel, Carles Puigdemont i Casamajó, Samira Rafaela, Catharina Rinzema, Inma Rodríguez-Piñero, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Mihai Tudose, Kathleen Van Brempt, Marie-Pierre Vedrenne, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler, Jan Zahradil, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Michiel Hoogeveen, Javier Moreno Sánchez, Ralf Seekatz

**ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS
GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAKSTA**

30	+
NI	Tiziana Beghin, Carles Puigdemont i Casamajó
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Daniel Caspary, Danuta Maria Hübner, Martine Kemp, Gabriel Mato, Ralf Seekatz, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Barry Andrews, Karin Karlsbro, Samira Rafaela, Catharina Rinzema, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Paolo De Castro, Miapetra Kumpula-Natri, Bernd Lange, Margarida Marques, Javier Moreno Sánchez, Inma Rodríguez-Piñero, Joachim Schuster, Mihai Tudose, Kathleen Van Brempt
The Left	Helmut Scholz
Verts/ALE	Saskia Bricmont, Markéta Gregorová, Heidi Hautala, Sara Matthieu

4	-
ECR	Geert Bourgeois, Michiel Hoogeveen, Jan Zahradil
The Left	Emmanuel Maurel

0	0

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : par

- : pret

0 : atturas

1.3.2024

ĀRLIETU KOMITEJAS VĒSTULE

Tomas Tobé
Attīstības komitejas
priekšsēdētājam

Temats: Atzinums attiecībā uz pievienoto rezolūciju par priekšlikumu Padomes lēmumam par to, lai Eiropas Savienības vārdā noslēgtu Partnerības nolīgumu starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu organizācijas (OACPS) dalībvalstīm, no otras puses (COM(2023)0791 – C9-0029/2024 – 2023/0464M(NLE))

Godātais priekšsēdētāj!

Saskaņā ar iepriekš minēto procedūru Ārlietu komiteja savā 2024. gada 22. februāra sanāsmē¹ nolēma nosūtīt atzinumu vēstules veidā un jo īpaši aicināt par jautājumu atbildīgo Attīstības komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus.

Ar cieņu

David McAllister

IEROSINĀJUMI

Ārlietu komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Attīstības komiteju rezolūcijas priekšlikumā, ko tā pieņems, iekļaut šādus ierosinājumus:

¹ Galīgajā balsošanā piedalījās: *David McAllister* (priekšsēdētājs un atzinuma sagatavotājs), *Witold Jan Waszczykowski* (priekšsēdētāja vietnieks), *Alexander Alexandrov Yordanov*, *François Alfonsi*, *Petras Auštrevičius*, *Adam Bielan*, *Benoît Biteau*, *Krzysztof Brejza*, *Udo Bullmann*, *Traian Băsescu*, *Olivier Chastel*, *Włodzimierz Cimoszewicz*, *Anna Fotyga*, *Loucas Fourlas*, *Giorgos Georgiou*, *Francisco Guerreiro*, *Bernard Guetta*, *Rasa Juknevičienė*, *Sandra Kalniete*, *Andrius Kubilius*, *Sergey Lagodinsky*, *David Lega*, *Sven Mikser*, *Francisco José Millán Mon*, *Alessandra Moretti*, *Demetris Papadakis*, *Kostas Papadakis*, *Tonino Picula*, *Wolfram Pirchner*, *René Repasi*, *Thijs Reuten*, *Mounir Satouri*, *Jordi Solé*, *Tineke Strik*, *Nacho Sánchez Amor*, *Dominik Tarczyński*, *Lucia Vuolo*, *Mick Wallace*, *Charlie Weimers*, *Isabel Wiseler Lima*, *Salima Yenbou* un *João Albuquerque*, *Milan Brglez*, *Mónica Silvana González*, *Christophe Grudler*, *Georgios Kyrtos*, *Maria Veronica Rossi* (saskaņā ar Reglamenta 209. panta 7. punktu).

1. atzinīgi vērtē to, ka ir parakstīts jaunais Partnerības nolīgums ar Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu organizācijas (*OACPS*) dalībvalstīm un tā reģionālie protokoli, kas nākamo divdesmit gadu laikā izveidos visaptverošu tiesisko regulējumu un nodrošinās vēl nepieredzētu reģionālu fokusu uz Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstīm;
2. uzsver, ka liela nozīme ir politiskajam dialogam, kas ir neatņemama daļa no ES un ĀKK valstu partnerības, kurā kopumā ir 105 valstis, kas veido vienu piektdaļu pasaules iedzīvotāju, turklāt vairāk nekā puse no tām ir Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālajā asamblejā; norāda uz Samoa nolīguma ģeopolitisko vērtību; uzsver *OACPS* un ES 2023. gada 30. novembra kopīgo paziņojumu *COP 28*, kas ir skaidrs piemērs sadarbībai kopīgo interešu un prioritāšu jomā daudzpusējos forumos;
3. atgādina, ka ir svarīgi apvienot spēkus ar ĀKK valstīm un izveidot abpusēji izdevīgas partnerības sešās prioritārajās jomās — cilvēktiesības, demokrātija un pārvaldība, miers un drošība, humānā un sociālā attīstība, iekļaujoša, ilgtspējīga ekonomikas izaugsme un attīstība, vides ilgtspēja un klimata pārmaiņas, kā arī migrācija un mobilitāte; uzsver ES iniciatīvas *Global Gateway* lielo potenciālu un šajā sakarībā prasa vēl vairāk padziļināt partnerību ar ĀKK valstīm;
4. uzsver, ka pastiprinātas ĀKK un ES politiskās partnerības stūrakmenim ir jābūt uz noteikumiem balstītai daudzpusējai kārtībai un miera, drošības un teritoriālās integritātes veicināšanai visā pasaulē; atzinīgi vērtē miera un drošības sadaļas iekļaušanu sešās stratēģiskajās prioritātēs; norāda, ka nolīgumam ir potenciāls sadarbības īstenošanai jaunās jomās, sākot ar pirātismu vai terorisma finansēšanu un beidzot ar kibernetizāciju;
5. prasa īstenot integrētu pieeju konfliktiem un krīzēm, sasaistot humānās palīdzības, attīstības, miera un drošības centienus visos posmos;
6. uzsver, ka ir jāturpina politiskais dialogs starp ES un katru no partnervalstīm un reģioniem kā attiecīgo partnerību būtiska sastāvdaļa, jo īpaši ņemot vērā pieaugošo globālo nenoteiktību, tiešus uzbrukumus demokrātiskām vērtībām un ģeopolitiskas problēmas; aicina puses stiprināt sadarbību daudzpusējās organizācijās, pilnībā atbalstīt ANO Cilvēktiesību padomes darbu un censties īstenot kopīgas iniciatīvas; mudina dalībvalstis ministru līmenī regulāri sadarboties ar Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu organizāciju;
7. atzinīgi vērtē pušu apņemšanos veicināt demokrātiju, bet uzsver, ka vairākas ĀKK valstis joprojām nenodrošina mediju brīvību un vēlēšanu procesu integritāti;
8. atzinīgi vērtē pušu apņemšanos uzlabot sadarbību migrācijas un mobilitātes jomā un uzsver to apņemšanos nodrošināt visu bēgļu un migrantu cieņas ievērošanu un viņu cilvēktiesību aizsardzību, arī tranzīta valstīs; stingri atbalsta pušu lēmumu turpināt centienus pieņemt efektīvu integrācijas politiku attiecībā uz personām, kuras likumīgi uzturas to teritorijā; atzīst, ka ir jāuzlabo sadarbība, lai novērstu neatbilstīgas migrācijas un piespiedu pārvietošanas pamatcēloņus, pilnībā ievērojot starptautiskās tiesības;
9. uzsver pušu apņemšanos pilnībā piemērot nediskriminācijas principu; mudina puses arī nepieļaut nekādu diskrimināciju seksuālās orientācijas dēļ un izbeigt kriminālatbildības

noteikšanu LGBTI un viņu sodīšanu, tostarp ar nāvessodu; norāda, ka visā Samoa nolīguma īstenošanas gaitā ir jāintegrē dzimumu līdztiesības aspekts un ekonomisko iespēju nodrošināšana sievietēm; atbalsta apņemšanos nodrošināt seksuālo un reproduktīvo veselību un ar to saistītās tiesības (*SRHR*) visiem cilvēkiem, jo īpaši meitenēm un jaunām sievietēm; prasa ES iestādēm paātrināt Dzimumu līdztiesības rīcības plāna III īstenošanu ĀKK valstīs;

10. atzinīgi vērtē pušu apņemšanos iesaistīties sociālajā dialogā un veicināt un efektīvi īstenot starptautiski atzītus darba pamatstandartus, kā noteikts attiecīgajās SDO konvencijās un protokolos; uzsver, ka ir ārkārtīgi svarīgi, lai puses ievērotu savus pienākumus, kas tām ir kā SDO locekļiem, un saistības saskaņā ar SDO Deklarāciju par pamatprincipiem un pamattiesībām darbā; aicina ES pastāvīgi sadarboties ar ĀKK partneriem, lai ratificētu un īstenotu visas SDO pamatkonvencijas;
11. uzstāj, ka ir jāstiprina parlamentārā diplomātija ar partneriem Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstīs, lai palīdzētu sasniegt ES mērķi stiprināt attiecības ar ĀKK partneriem nolūkā risināt kopējās ģeopolitiskās, ekonomiskās, sociālās un vides problēmas; atzinīgi vērtē to, ka parlamentārā diplomātija ir atzīta par partnerības pīlāru un to pastiprina trīs reģionālo parlamentāro asambleju izveide, kas ļaus padziļināti diskutēt par reģionā aktuāliem kopīgiem jautājumiem;
12. atzinīgi vērtē Komisijas sagatavoto “jauno stratēģisko pieeju partnerībai ar Āfriku”, lai veicinātu drošību, mieru un ilgstošu labklājību; uzsver, ka ir svarīgi īstenot ES un Āfrikas Savienības 2022. gada februāra samitā apspriestās saistības, lai padziļinātu sadarbību kopīgu interešu iniciatīvu jomā un lai ES apmierinātu partnervalstu vajadzības Āfrikā; uzsver, ka ES būtu jāīsteno ģeogrāfiskās prioritātes gan divpusējā, gan reģionālā līmenī, galveno uzmanību pievēršot Sāhelai paredzēto reģionālo stratēģiju pārskatīšanai un Gvinejas līča, Lielo ezeru reģiona un Āfrikas raga stratēģijas efektīvai īstenošanai; pauž bažas par to, ka Sāhelā pastiprinās Vāgnera grupas ietekme un palielinās nestabilitāte, kas apdraud attiecīgo valstu drošību un stabilitāti un kam ir dziļas reģionālas un starptautiskas sekas; uzskata, ka ES politika attiecībā uz Sāhelu nav sniegusi gaidītos rezultātus, un ņem vērā PV/AP paziņojumu par ES stratēģijas pārskatīšanu attiecībā uz Sāhelu;
13. prasa stiprināt Karību jūras reģiona valstu un ES partnerību, pamatojoties uz ES un *CELAC* 2023. gada jūlija samita deklarāciju; pauž bažas par vardarbības, organizētās noziedzības un narkotiku tirdzniecības pieaugumu Karību jūras reģionā un prasa būtiski palielināt abu reģionu sadarbību saskaņā ar šo nolīgumu, lai cīnītos pret šiem draudiem;
14. uzsver Klusā okeāna reģiona nozīmi reģionālās ģeostatēģiskās konkurences apstākļos; uzsver, ka miera, stabilitātes un kuģošanas brīvības saglabāšana Klusā okeāna reģionā joprojām ir ārkārtīgi svarīga ES un tās dalībvalstu interesēm; uzsver, ka resursi ir jāapvieno, lai efektīvi palielinātu ES politisko ietekmi un apliecinātu, ka ES ir uzticama un stratēģiska partnere Klusā okeāna reģionā; aicina veidot stratēģiskas koalīcijas ar Klusā okeāna valstīm vairāku globālo jautājumu risināšanai, jo īpaši attiecībā uz klimata pārmaiņām, okeānu pārvaldību, mieru un drošību; mudina dalībvalstis ministru līmenī ik gadu sadarboties ar Klusā okeāna salu valstīm;
15. aicina visas puses ātri parakstīt un ratificēt nolīgumu un atgādina, ka valstis, kas nebūs parakstījušas nolīgumu, nepiedalīsies tā politiskajās un lēmumu pieņemšanas struktūrās;

uzsver, ka ir izveidots jauns ieinteresēto personu iesaistīšanas mehānisms, lai stiprinātu pilsoniskās sabiedrības iespējas paust viedokli lēmumu pieņemšanā; aicina visaptveroši īstenot nolīgumu, ņemot vērā pieaugošo ģeopolitisko nestabilitāti un globālās problēmas;

16. aicina Komisiju un EĀDD stiprināt stratēģisko komunikāciju par ES darbībām partnerības satvarā.

**INFORMĀCIJA PAR PIENEMŠANU
ATBILDĪGAJĀ KOMITEJĀ**

Pieņemšanas datums	19.3.2024
Galīgais balsojums	+: 14 -: 1 0: 4
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Barry Andrews, Stéphane Bijoux, Dominique Bilde, Mercedes Bresso, Catherine Chabaud, Ryszard Czarnecki, Mónica Silvana González, Pierrette Herzberger-Fofana, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Beata Kempa, Christian Sagartz, François Thiollet, Tomas Tobé, Miguel Urbán Crespo, Bernhard Zimmermann
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Caroline Roose, Carlos Zorrinho
Aizstājēji (209. panta 7. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Sven Simon

**ATBILDĪGĀS KOMITEJAS
GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAKSTA**

14	+
PPE	György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Christian Sagartz, Sven Simon, Tomas Tobé
Renew	Barry Andrews, Stéphane Bijoux, Catherine Chabaud
S&D	Mercedes Bresso, Mónica Silvana González, Carlos Zorrinho
Verts/ALE	Pierrette Herzberger-Fofana, Caroline Roose, François Thiollet

1	-
ID	Bernhard Zimniok

4	0
ECR	Ryszard Czarnecki, Beata Kempa
ID	Dominique Bilde
The Left	Miguel Urbán Crespo

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : par

- : pret

0 : atturas